

A kertészeti ágazatok sarkalatos kérdései: a munkaerőhiány és az öntözés

Gyórfy Balázs
elnök, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Mórahalom, 2017. szeptember 1.

KERTÉSZET

- A termelés 90%-a kis gazdaságokban
- A NAK-on belül: országos és a megyei kertészeti osztályok mellett öt alosztály; munkacsoportok
- Nagy kézimunkaerő-igény
Ez problémát jelent, ugyanakkor a vidéki népesség megtartásában, életszínvonal növelésében jelentős szerepe lehet!

MUNKAERŐHIÁNY

- Probléma az egész termelési ciklusban, de főleg a betakarítási időszakokban.
- A közmunkaprogram előnyei mellett hátrányos folyamatokat is indított.
- Munkaerő-elszívó hatás
- A NAK folyamatosan jelzi javaslatait az illetékes szervek felé.

ÁTJÁRHATÓSÁG

- Cél: közmunka és versenyszféra közti átjárhatóság
- Bebizonyosodott: a törvényi szabályozás nem kellően hatékony.
- A jogalkotóval együttműködve finomhangolás szükséges.
- Javaslatcsomagot továbbítottunk a Miniszterelnökségnek.

JAVASLATOK

- Cél: közfoglalkoztatottak motiválása
- Érdeük legyen termelő cégeknél időszakos munkát vállalni
- Munkaerő-piaci támogatás, szociális juttatás feltétele legyen: 60-90 nap munkavégzés termelő szektorban
- 2017-re áthidaló javaslat: a versenyszférában töltött idővel arányosan nőjön a közmunkaprogramban tölthető idő
- Alternatív megoldásként évi 60-90 nap termelő vállalkozásnál ledolgozva: emelt vagy tovább tartó munkaerő-piaci támogatás

IDÉNYJELLEGŰ MUNKA ADMINISZTRÁCIÓJA

- Az egyszerűsített foglalkozás folyamatosan olcsóbbá és könnyebbé vált
- A nagy mezőgazdasági foglalkoztatók azonban egy napon akár több száz idénymunkást alkalmaznak, a bejelentés több óra is lehet
- Javasoljuk a meglévő mobilapplikációs technológia fejlesztését
- Idénymunkásoknak fényképes, chipes műanyag kártya – érintéssel leolvasás

EGYSZERŰSÍTETT FOGLALKOZTATÁS - SZJA

- A munkaerőhiány húzó hatására az idényjellegű munka minimum napi bére 5000-ról 8000 forintra nőtt 3 év alatt.
- A meghatározott összeg feletti részt szja-kötelezettség terheli, ekkor bevalláskészítési kötelezettsége van a munkavállalónak.
- Javasoltuk a mentes keretösszeg emelését a minimálbér 150%-ára.

MUNKAERŐ-UTÁNPÓTLÁS

- Szakemberhiány
- Képzés aránytalansága:
„túltermelés” a felsőoktatásban;
a közép- és szakiskolákból kevesen
jönnek ki
- A gyakorlati rész háttérbe szorul
- Gyakorlatorientált, duális képzés!

VÍZGAZDÁLKODÁS

- A fizetési kötelezettség bevezetése uniós elvárás, források lehívásának előfeltétele
- Vidékfejlesztési Program: 50 milliárd forint a mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztésére

VÍZKÉSZLETJÁRULÉK

A díjmentes kontingens az EU-tagállamokon belül a legmagasabb.

Öntözés: 50 000 köbméter/év – halgazdálkodás, rizstermelés: 150 00 köbméter/év

A mentesség fennmarad tartósan vízhiányos időszakban és a többletvizek visszatartásából, tározásából származó vízkészletek után.

A NAK javasolja a kontingensek megduplázását!

2017. július 1-től a NAK kezdeményezésére tartósan vízhiányos időszakot hirdetett ki a BM;
2017. június 17-30. közti vízkivételek kapcsán csak a járulék 80%-át kell megfizetni – nem szükséges kérelem hozzá.

VÍZSZOLGÁLTATÁSI DÍJ

- A költségvetésre hárított díjat újra az agráriumnak kell viselnie 2017. január 1-től.
- A NAK-nak sikerült elérnie, hogy fokozatosan történjen, 30%-ot a költségvetés áll.

ILLEGÁLIS KUTAK

- A NAK által is kezdeményezett törvénymódosítás 2016 nyarán lépett életbe.
- Bírság nélkül fennmaradási engedély lehetősége a 2016. június 4. előtt létesített vízellátási létesítményeknek.
- A szabályozás az EU Víz Keretirányelvével összhangban van, a legálissá vált kutak üzemeltetői, tulajdonosai indulhatnak pályázatokon.
- Az adminisztrációt és a költségeket radikálisan csökkentő javaslatokkal fordultunk a kormányzathoz.
- A 80 méternél sekélyebb és házi vízigényt meg nem haladó kutak engedély és bejelentés nélküli létesítésének szabályozása folyamatban van (a gazdasági ezután is engedélyköteles lesz, de a moratóriumot várhatóan 2028-ig meghosszabbítják).

ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

VIZEK: vízjogi engedélyek egyszerűsítése

Öntözésfejlesztési stratégia célja: a termelés és minőség stabilizálása, növelése, mezőgazdaság-élelmiszeripar biztonságba helyezése a klímaváltozás hatásaira reagálva, felszíni vizek Magyarországon tartása.

BM, FM, NAK, OVF, AKI együttműködésben készül.

A NAK vállalta a vízigények felmérését, terv szerint 2017 őszén sor kerül erre.

A stratégia meghatározza a fejlesztési irányokat, intézkedési terveket.

Megoldási javaslatok az öntözésfejlesztés kihívásaira.

Köszönöm a figyelmet!